

Сакрална изповед на добруджанската душевност

Град Балчик беше представен от 13 групи, с.Гурково – 2, с.Дропла – 2, с.Змеево – 1, с.Кранево – 1, с.Оброчище – 2, с.Соколово – 2. Звучаха песни от различни исторически епохи, от различни фолклорни области на Добруджа. Не трябва да подминем и усилията на поетесата Цонка Сивкова и музиката на габровлийката Стефка Карапенева в „Песен за Балчик“ и „Аз обичам“. Песните се изпълняваха автентично, неподправено, неизменно в текстово и мелодично отношение, както в „Мама на Надка думаше“, „Елена по двор вървеше“, „Внимавай кога се жениш“, „Каква мома видях, мамо“ и т.н.

застана Ангел Събев, председател на ОбС на пенсионерите, който връчи специални грамоти на хор „Текенски напеви“ с.Оброчище, хор „Авлигите“ с.Гурково, хор „Белите чайки“ гр.Балчик, които са участвали в IV Национален преглед на художествената самодейност на пенсионерски и читалищни колективи под мотото „Баба, дядо и аз“ в гр.София и посветен на 20-годишнината от възстановяването на пенсионерското движение в България.

Музикалният преглед продължи, отразявайки човешките вълнения, находчивостта на българина при различни ситуации, драматичните и сатирични моменти в нашия бит в строежа на

народната песен, където имаше много благородство и мъдрост.

Успоредно с това ние чухме как съжителстват трудолюбието с мързела, остроумието с глупостта и невежеството, как доброто побеждава злото и ни зарежда с вяра, както в изпълнителя, така и в слушателя.

Настроението се помрачи обаче от многото изпълнители, които целяха само паричните награди на журито и вместо да участват само най-добрите имаше прекалена масовост.

Дано в следващия юбилеен преглед да има повече по-млади изпълнители, за да се осъществява прикметност между поколенията, така необходимата на общината ни.

Георги ЙОВЧЕВ

За такива жени е писал Йовков

Хинапско хоро в село Септемврийци

Фото: М.Костова

„Приятели да имаше богатство, приятелството трудно се гради...“ Така се пее в хубавата песен на габровската поетеса и композиторка Стефка Карапенева. Но за членовете на клуб „Хинап“, хора с увреждания, приятелството се постига лесно. Дългогодишна дружба свързва клуба с певческите групи към ч-ше „Н.Вапцаров“ с.Септемврийци, община Каварна. Затова на Лазаровден балчишките певчески групи „Бяло цвете“ и „Неспокойни вълни“ бяха на гости там. Посрещнати радушно от кметлицата Велка Велкова и от нейните активистки – Теменужка Иванова от читалището и Мария Господинова от

Клуба на пенсионерите, с нарциси и зюмбюли от китните селски дворове, с оригинални подаръци /красиво оформени великденски кошнички с декоративни пиленца/, балчиклийки станаха съучастнички в хубав пролетен предвеликденски празник. В ресторанта ги очакваше разкошен обяд, приготвен с помощта на сръчните домакини. Както винаги в подобни случаи, срещата започна с приветствени слова от домакините, с отговор от Д.Малева, с размяна на оригинални подаръци и много наздравичи, благопожелания. За празничното настроение /освен обилния обяд/ допринесоха артистичните изяви и на до-

макини, и на гостите – песни, хора, хумор, весели сценки, вицове, имаше дори и гимнастика. Гласовитата народна певица Стойка Георгиева изпълни песента „Марийчице“, Дочка Щерева разсмя всички с веселата народна песен „Три Ради“, а певческата група на домакините напомни за празничния ден с две красиви народни песни: „Вила е мома, Лазаре“ и „Морава нива“. Две „стари дами“ /Велка и Мария/ демонстрираха завидна артистична дарба и до сълзи размяха всички с оригиналните си хумористични хрумвания, те бяха победителни от дамите на „Комиците“. Сред домакините щракаше с

фотоапарата си и чужденката Катарина, която с видимо удоволствие споделя всеки подобен празник.

Гостоприемни, душевно щедри и духовно богати са добруджанци. Това се потвърди и от любезната покана на Милка и Здравко Григорови от с.Челопечене. Балчиклийки бяха покани в разкошния им дом, където домакинята Милка ги посрещна с цветя, баници, палачинки, кексове, плодове, за да почерпи за рожден ден, за имен ден, за здраве и късмет. Добруджанките – красиви, сръчни, умни, щедри. Нали тяхната красота е вдъхновила някога сърцевода Йордан Йовков.

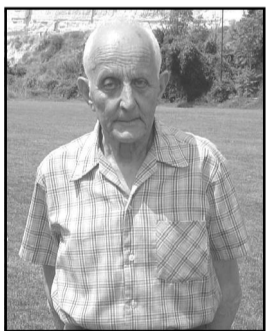
Мария АНДРЕЕВА

По стара българска традиция, семейството на арендатора Здравко Григоров покани стари приятели в новата си къща по случай рождения си ден и Лазаровден.

Одрин падна

100 години от Балканската война

Мильо Йочев

През 1912 г. е обявена война на Турция /Балканската война/. На 10 октомври 1912 г. българската войска преминава турската граница и пламват яростни срещни боеве. В тях действат стотици оръдия и картечници, които убиват гъстите турски редци. Турските войници се сражават отчаяно, с присъщия им фанатизъм, напътствани от стотици ходжи и улени. Картечниците и оръдията

на българите заситилат полето с хиляди турски трупове. В двудневните боеве турските дивизии претърпяват огромни загуби и остатъците им панически бягат назад, изоставяйки десетки оръдия и обозите си. В 6-дневни вихрени български атаки Втора българска армия изгласква турските части около Одрин и обкръжава града.

Журналистът Джеймс Баучер пише: „не съм виждал армия, която отива на атака като на сватба.“ Трета българска армия стига пред крепостта Лозенград, за която са казвали, че може да издържи 6-месечна обсада, и то от немски войски. Третоармейци атакуват от движение Лозенград

и турците вдигат бяло знаме. В ръцете на българите падат непокътнати огромни складове с оръжие, муниции, хранителни припаси, бойни знамена и много пленници.

След 6-месечна обсада на Одринската крепост се разбира, че само с открит щурм може да се превземе силно укрепената крепост. Командващият Втора българска армия генерал-лейтенант Никола Иванов подготвя мащабна военна операция за превземането на силно укрепената Одринска крепост. Крепостта е с 24 каменни форта, голямокалибрени батареи, преградни ровове, заграждения от бодлива тел и вълчи ями.

На 11 март 1912 г. в 13.00 ч. българската артилерия започва масира-

на бомбардировка на цялата крепост. Турският офицер Хасан Джамил, участник в боевете, пише в дневника си: „Цялата окръжност на крепостта е в огън, укрепленията са покрити в дим. Земята и небето грозно реват. Снарядите вдигат земята нагоре, войниците падат като снопи в окопите. Докато Шукри паша не вдигне бели знамена, огънят няма да спре.“

В 19.00 ч. артилерийският обстрел на крепостта спира. Българските войници тихо, безшумно, за да изненадат турците в тъмнината, тръгват в атака. След половин час Х Родопски полк нахлува във форт Ниджиолу. След 6-часов бой турският командир на форта Айваз Баба уведомява командването си, че оръдията му

са унищожени, артилеристите мъртви и българите влизат във форта, след което се застрелва. На разсъмване атаката спира.

Кореспондент на в-к „Дейли телеграф“ пише: „Вждал съм много армии да се бият с противника на бойното поле, но досега никъде не съм имал случай да наблюдавам такъв истински патриотизъм и беззаветна преданост, каквато показват на бойното поле всеки час българските войници.“

На 12 март българската артилерия обсипва турска позиция до среднощ. Оръдията спират да стрелят. Ямболският и Загорският полкове тръгват в нощна атака. Падат в български ръце фортовете: Йлдьз табия, Топиолу, Кавказ,

Каик табия и др. на разсъмване на 13 март командирът на гвардейския полк полковник Мархолов влиза с конниците в Одрин. Подофицер Михо Георгиев от с.Добрич, Елховско, забива българския флаг над символа на Одрин – Султан Селим Джамия. Шукри паша вдига бяло знаме. На 14 март в 16.00 ч. той е закаран при цар Фердинанд, към когото се обръща: „Храбростта на българската армия е неподобна. Аз сега се уверих, че на Вашата армия никакви крепости не могат да противостоят. Моля да благоволят да приемете сабята ми!“

Цар Фердинанд поема сабята, но след малко я връща на Шукри паша, в израз на уважение към

достоиния противник.

Пленени са 14 турски генерали /паши/, 200 офицери, 33 000 низами, много знамена, 413 оръдия, картечници, 12 236 пушки, 90 000 снаряда, 12 милиона патрони и много имущество. Светът се удивлява от храбростта на българските войници, които за две денонощия превземат непревземаемата Одринска крепост.

Френският министър на войната Милеран тогава обявява българската армия за най-добрата в Европа и много смело заявява: „Бих предпочел за съюзници 10 000 българци, пред която и да е друга европейска армия, колкото и многобройна да е тя.“

Мильо ЙОЧЕВ
Старият войн

